

බද්ධ දොඩම් පැළ නිපදවීමට ග්‍රාහක පැළ
වගයෙන් දිවුල් පැළ භාවිතය පිළිබඳ තොරතුරු.

ජයවික්‍රම.ඒ. සිරිසේන, පර්යේෂණ නිලධාරී
ප්‍රාදේශීය කෘෂිකර්ම පර්යේෂණ මධ්‍යස්ථානය,
අලුත්කොළපාලාස්ත.

කැඳින්වීම.

ශ්‍රී ලංකාවේ වියලි කලාපයේ දොඩම් වගාවට - වර්තමාන කාලයේදී පස වියලීම නිසා - ගසේ වැඩිමට මෙන්නි අස්වැන්නට අහිතකර තත්වයක් ඇති වේ. එහෙයින් දොඩම් බීජ පැළ දිවුල් ග්‍රාහක පැළ වලට, බද්ධ කිරීමෙන් නිපදවන ගත් බද්ධ දොඩම් පැළ පිළිබඳ අධ්‍යයනයක් කරන ලදී. මෙහිදී නිරීක්ෂණ කිහිපයක් ලැබුණි.

- (1) බීජ පැළ වගා කිරීමෙන් ලබාගත් දොඩම් ගත් (බීජ ගත්) පස වියලීම නිසා විඩාවට පත් වූවද, දිවුල් ග්‍රාහක සඳහා වලට දොඩම් බද්ධ කිරීමෙන් ලබාගත් දොඩම් බද්ධ පැළ වගා කිරීමෙන් ලබා ගත් දොඩම් ගත් (බද්ධ දොඩම් ගත්) වලට එවැනි පිඩාවක් පිදුවන බව දක්නට නොහැකි.
- (2) බීජ ගත් පිටුපිටු පිදුවීමේ අවුරුදු 3 ක් ගත වූවට පසුවය. බද්ධ දොඩම් ගත් වයස 9-21 අතරදී පිදුණේය.
- (3) බීජ ගත්වල පිල් සහ ගෙඩි හටගත්තේ වාරයට පමණි. බද්ධ දොඩම් ගත්වල අවුරුද්ද පුළුල්වීමට පිල් සහ ගෙඩි හට ගැනීම පිදු විය. බද්ධ දොඩම් ගත්වල බහුල වශයෙන් ගෙඩි හටගත් අතර, ඒවායේ ශුෂ්ක වල තත්වය වෙනස් නොවුණි. මෙම අධ්‍යයනයේ ප්‍රතිඵල අනුව දොඩම් බද්ධ පැළ නිපදවීමට, ග්‍රාහක පැළ වගයෙන් දිවුල් පැළ දළඳු බව නිර්දේශ කළ හැක.

පශ්‍යේෂණ ප්‍රතිඵලය දොඩම් වගාවට බලපෑම්.

හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයේ මහ කන්දයේ වර්ෂාව දෙසැම්බර් මාසයේදී අහඳි අවසන් වේ. දොඩම් පිල් හට ගැනීමේ ජනාවාරී අහඳි පිදුවේ. මෙම කාල සීමාවේදී පශ්‍යේෂණ ප්‍රතිඵලයේ ප්‍රතිඵලයක් බිබේ. එනිසා අධිකව පිල් හට ගනී. එහෙත් ජනාවාරී වීම මාරිකු අවසානය දක්වා පශ්‍යේෂණ ප්‍රතිඵලය අඩුවීම, ශුචි ප්‍රතිඵලයක් පිදුවෙයි. දොඩම් ගෙඩි වල වර්ධනය සහ මෙරීමට ජලය අවශ්‍යවියාවන කාල සීමාවේදී - පස

වියලි තත්වයට පත්වීම නිසා (අතිරේක ජල සම්පාදනය කළ නොහැකි වූවන්) දොඩම් ගැට වැඩි ප්‍රමාණයක් බිලව වැටේ. ගසේ ඉතිරිවන ගෙඩි බිසි ප්‍රමාණයට නොවැඩේ. සමහර විට තෙතවනය හිඟවීම නිසා කොළ හැලී ගස විය යා හැක.

වියලි කලාපීය ප්‍රදේශ වලට - විශේෂයෙන්ම හම්බන්තොට දිස්ත්‍රික්කයට යල් කන්නයේ වනිච්ච ලැබෙන්නේ පාරිභූ සිට ජූලි පස දක්වාය. එහෙත් අවුරුද්දකදී, ලැබෙන වර්ෂාපතනයෙන් 70% ක්ම මෙම ප්‍රදේශවල ලැබෙන්නේ ඔක්තෝබර් සිට ජනවාරි මාස දක්වාම පාස 3 1/2 ක් ක් කෙටි කාල සීමාවකදීය. ඉන්පසු පාරිභූ සිට මැයි දක්වා කඩිත් කඩ වැඩි ඇතිවේ.

මෙම වර්ෂා රටාව නිසා, ජූලි අගෝස්තු කාලසීමාවේදී, එනම් යලි කන්නයේ අග කොටසේදී පසෙහි තෙතවනය අඩුව තිබීම මල් හට ගැනීමට බාධකයක් වේ. මෙවන් තරණ නිසා මෙතෙක් වියලි කලාපයේ දොඩම් නිපදවීමට, එම ප්‍රදේශයේ පත්වල තෙතවනය අඩුවීම බාධකයක් විය. එහෙයින් මෙම අධ්‍යයනයේ අරමුණ පහතින් දැක්වේ.

1. දිවුල් ශ්‍රාග්‍රණයක් වශයෙන් පුදුසුදැය සෙවීමට.
2. දිවුල් ශ්‍රාග්‍රණ පැල වලට බද්ධ කළ දොඩම් හිඳ වල එල දැරීමේ රටාව අධ්‍යයනය කිරීමට.
3. දිවුල් - දොඩම් බද්ධ කිරීමෙන් දොඩම් යුෂවල ගුණාත්මක තත්වයට ඇතිවන බලපෑම හඳුනා ගැනීමට.
4. දිවුල් - දොඩම් බද්ධ කිරීමේ යෝග්‍යතාවය අධ්‍යයනය කිරීමට.

ද්‍රව්‍ය සහ මුළු.

1. දොඩම් සහ දිවුල් පැල ජේලි පාරාවෙන් පාරාවට අඩි 10x10 පරතරයට සිටුවන ලදී. (සිටුවීම 1981 මාර්තු 20).
2. ඔක්තෝබර් ගණකමට මහත්වූ දිවුල් පැල එකම දොඩම් ගසකින් ලබාගත් අතුර බද්ධ කරන ලදී.
3. සියළුම පැල වලට ඒකාකාරව සාත්තු කරන ලදී.
4. පිදීමට පෙර යොදන 16-20-12 පෝර පිඹුණ

සියලුම ගස්වලට යොදන ලදී: (එක පැලයකට බි.ග්‍රෑම් 1/4 බැගින්).

5. අවුරුද්දකදී දෙවුරයකට පෝර යෙදූ අතර එරිභා කාලයට පෙර පෝර යෙදීම කරන ලදී.

ප්‍රතිඵල.

සටහන අංක 1:- ඔද්ධ කිරීමෙන් දින 53 පසු ලැබූ නිරීක්ෂණ.

ලක්ෂණය	ඔද්ධපැල	දිය යුතු
උස (සෙ.මී)	40.6	31.5
පත්‍රයේ දිග (14වනපත්‍රය) සෙ.මී	14.5	10.5
පත්‍රයේ පළල (14 වන පත්‍රය) සෙ.මී	9.5	5.0
පත්‍ර සංඛ්‍යාව	18	18

(මැතිමි 25 ක සාමාන්‍යය මෙහි දැක්වේ.)

සටහන් අංක 2- පිදීමට ගත වූ කාලය (මාස ගණන)

පිදුණු පැල ප්‍රතිශතය	ඔද්ධ පැල	බීජ පැල
කණ්ඩලින් 10% පිදීම	මාස 10	තැන. ^{xx}
ගස් වලින් 25% පිදීම	මාස 12	තැන.
ගස්මලින් 50% පිදීම	මාස 15	තැන.
සියලුම ගස් (100%) පිදීම	මාස 21	තැන.

(xx තැන = ගස් පිදු නේ තැන)

සටහන් අංක 3 ගෙඩි හට ගැනීමේ රටාව :-

	වේරු ගෙඩි * සහිත ගස් ගණන	වේරු ගෙඩි හා වල් සහිතගස් ගණන	වල් පැමිණිත් සහිත ගස් ගණන	වේරුසහ නොවේරු ගෙඩි සහ වල් සහිතගස් ගණන
1983 පෙබරවාරි	0	0	35	0 0
1983 අප්‍රියෙල්	25	15	0	0
1983 ජූනි	20	10	5	10
1983 අගෝස්තු	10	5	8	5
1983 සැප්තැම්බර්	6	2	0	4
1983 දෙසැම්බර්	5	0	0	0

සටහන් අංක 4 :- තෙලා ගත් අස්වැන්න වර්ෂය

ගස් අංකය	1982	1983	1984	1985
1.	4	25	35	64
2.	5	35	40	80
3.	10	50	75	135
4.	8	70	95	173
5.	15	110	86	211
6.	18	90	54	162
7.	14	60	105	179
8.	16	30	70	116

සටහන් අංක 5 :- තදේ විෂ්කම්භය සංසඤ්ඤා :- සමාන්තය

1. දොඩම් බීජ පැලයක විෂ්කම්භය (සෙ:මී) 13.63
2. දොඩම් බීජට පැලයක විෂ්කම්භය (සෙ:මී) 17.2
3. දිවුල් බීජ පැලයක විෂ්කම්භය (සෙ:මී) 8.9.

සටහන් අංක 6

බද්ධ දොඩම් ගෙඩියේ මතු පිට ලකුණ

<u>සවිඵල් අංක</u>	<u>පෙනුම</u>	<u>ලෙල්ලේ සත්ත්වය</u>
1	රලු	5.4
2	රලු	6.3
3	මධ්‍යම	5.2
4	මාදු	2.7
5	මාදු	1.5
6	රලු	1.0
7	මාදු	4.2
8	රලු	2.7

සටහන් අංක 7 : වීජ පැල සහ බද්ධ පැලවල ශුභාංශ සහ ලකුණ

නිරසක් සංස්කෘතය නිමිම (ගස් 5 ක සාමාන්‍ය)

<u>ලකුණ/ ශුභාංශ</u>	<u>වීජ පැල</u>	<u>බද්ධ පැල</u>
1. පත්‍රවල අධික තෙතමන ප්‍රතිශතය	21.05	96.45
2. ගස් අතු සංඛ්‍යාව (සෙ:මී)	3.6	4.8
3. ගස් අතු විහිදීමේ දුර (සෙ:මී)	3.8	5.3
4. ගස් උස (සෙ:මී)	165	143
5. දිය අතු සංඛ්‍යාව	2.2	0.5
6. පත්‍රයේ පළල (සෙ:මී)	4.8	6.3
7. කටු සංඛ්‍යාව	314	165

සාකච්චාව :-

1. සටහන් අංක 2 අනුව බද්ධ පැල පිටිම මාස 10 සිට 21 දක්වා අතර කාලයේදී සිදුවන බව පෙනේ.
2. බද්ධ පැල අවුරුද්ද මුල්ලේම වල දරයි. බද්ධ පැල වීජ පැලවලට වඩා හොඳින් නියඟයට සිරුන්තු දෙයි.
3. දොඩම් බද්ධ නිරිම සඳහා දිවුල් ශ්‍රාහක පැල සුදුසු බව පෙනේ.
4. ඉතාම වියළි මාසවලදී වුවද දොඩම් බද්ධ පැලවල පත්‍රවල තෙතමනය , වීජ පැලවල මෙන් භාර ශුභාංශ

විය. මේ අනුව නියතය පවතින විට පවා ඔද්ධ පැල වලට පස් තෙතමනය උරා ගත හැකි බව පෙනේ.

5. බීජ පැලවලට වඩා-හොඳින් ඔද්ධ කළ පැල වල අතු විඛිදම හොඳින් සිදුවේ. (මෙය වැඩි සංඛ්‍යාවක් හට ගැනීමට ප්‍රයෝජනවත්ය.)
6. බීජ ගස් තරම් උසට ඔද්ධ ගස් තොවටෙක නිසා වගාවට සාත්තු කිරීමට තේ, අස්වනු කෙලීමට පහසු වේ.
7. ඔද්ධ පැලවලින් ලබා ගත් ගෙඩිවල යුෂ සාමාන්‍ය දොඩම් යුෂ වලට සමාන විය.

අතුර බද්ධ කරන ලද රසුමක් පැල පිළිබඳ වාසික අධ්‍යයනය.

එම්.ඊ.ආර්. පින්ටෝ - අතිරේක නියෝජ්‍ය අධ්‍යක්ෂ උපායත විද්‍යා සහ කේ.පී.ඊ.ඊ. නානාසන්තාර, පර්යේෂණ නිලධාරී.

ශ්‍රී ලංකාවේ වැඩිපුරම, මුදුමක් (තෙපිලියම් ලපාසියම්) ප්‍රචාරණය කෙරෙනුයේ බීජ මගිනි. බීජ මගින් ලබා ගන්නා පැලවල ඒකාකාරී ඉහළ නැත. එහි අවාසි මෙසේය.

- (1) විවිධ ශ්‍රේණි සහ විවිධ ප්‍රමාණවලට එල හටගැනීම.
- (2) ප්‍රමාණි පැල ලැබීම.

එහෙත් ජාන සංයුතිය මගින් නව ජාන දැක්වීමේ බිහිවීම - සමහර විට වාසි දායකය. බීජ ප්‍රචාරණයෙන් හට ගන්නා ගස්වල කඳු විශාලය.

මුදුමක් බද්ධ කිරීමෙන්, පත්‍ර අනුරූපී (මඩු ගසට ඉතා සමාන) ගස් වගා කර ඒවායින් ලැබෙන ඒකාකාරී ගුණාංග සහිත එල වැඩි පිලකට ගුණාංග සහිත එල වැඩි පිලකට අලෙවි කළ හැකි අතර, වෙළඳපලේ වැඩි ඉල්ලුමක්ද ලැබෙනවා පමණක් නොව බද්ධ කළ වගාව තවත් බිහිවීම අස්වනු කෙලීම සහ කුරුල්ලන්ගෙන් අස්වැන්නට පිදුම්ක හානිය අඩු කරගත හැකිවීම, පහසුවෙන් ඉටු කළ හැක.